

ทำเกิน

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “เมื่อใจหมดศรัทธา”

กราบนมัสการหลวงพ่อกับคุณครู ลูกมีปัญหา ขอหลวงพ่อกับคุณครูช่วยด้วยเจ้าคะ

๑. เมื่อใจหมดศรัทธาท้อแท้สิ้นหวังต่อวัด ต่อสังคมสงฆ์ ต่อการภาวนา ต้องแก้อย่างไรคะ

๒. ขณะภาวนามักถูกรบกวนทำให้จิตถอนจากสมาธิ อาการวูบหรือตกจากที่สูงอย่างแรงเสมอๆ แทบทุกวัน จะต้องทำอย่างไรคะ หากต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมอย่างนั้น ผู้ทำเสียงรบกวนนั้นคือมารดา ซึ่งท่านบวชมานานมากแล้ว ลูกจะพูดจะบอกอะไรท่าน ท่านไม่รับฟังเลย ท่านว่าเอา บางอย่างท่านทำไม่ถูก ลูกเตือนท่าน ท่านก็ว่า ก็เราไปสั่งสอนท่าน อ่านมาก ฟังมาก ก็ทำเป็นมาสั่งสอนพ่อแม่ ตอนนี้อยู่กับแม่คนเดียวมันเบื่อหน่ายท้อแท้จริงๆ ค่ะ

ปล. ลูกเคยมีโอกาสไปกราบถามปัญหาหลวงพ่อกับคุณครูที่วัดเรื่องภาวนาแล้วเหมือนอยู่ปากถ้ามีหินปิดบังไว้ เข้าไม่ได้ หลวงพ่อบอกให้พูดต่อ แต่ตอนนี้เข้าใจแล้วค่ะ

ตอบ : นี่พูดถึงเวลาที่เขาถามเรื่องภาวนานะ ฉะนั้น ถามเรื่องจิตตก เวลาถามเรื่องจิตตกนะ เรื่องของสังคมของบริษัท ๔ สังคมของพระพุทธศาสนา

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม เวลาตรัสรู้ธรรม ท่านเทศนาสั่งสอนเทศนาว่าการเพื่อความมั่นคงของศาสนา เวลาความมั่นคงของศาสนา เวลาท่านตรัสรู้ธรรมแล้วท่านแสวงวิมุติสุขๆ

คำว่า “เสวยวิมุตติสุข” ที่โคนต้นจิก ที่โคนต้นหว้า ที่โคนต้นไม้ อาทิตย์หนึ่งๆ เสวยวิมุตติสุข วิมุตติสุขมันมหัศจรรย์มาก มันมหัศจรรย์อย่างนั้นมันจะสั่งสอนใครได้ๆ เพราะมันเป็นความลึกลับมหัศจรรย์

ความลึกลับมหัศจรรย์ก็ความในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ลึกลับมหัศจรรย์คือว่ามันเส้นผมบังภูเขาในหัวใจของเราไง เพราะเรามองแต่แง่ของมุมนอกใจ เราไม่เคยมองแง่ของมุมธรรมใจ แล้วเราไม่รู้จักแง่ของมุมธรรม

ถ้าเราไม่รู้จักแง่ของมุมธรรม เราจะมองแง่ของมุมธรรมไม่ได้ เราก็ต้องมองแง่ของมุมนอกใจ ทางโลก ทางโลกคือทางวิชาการ ทางปัญญาความรู้ทางโลกเก่งกาจสามารถกันทั้งนั้นนะ แล้วก็มีความเร่าร้อนๆ

แต่เวลาท่านตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเสวยวิมุตติสุขๆ สุขมากๆ แล้วจะสอนเขาได้อย่างไร

ถ้าสอนเขาได้อย่างไร หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ หลวงตา เวลาท่านตรัสรู้ธรรม ท่านบรรลุธรรม ท่านบอกจะสอนใครได้อย่างไร ถ้าไปพูดกับใคร ใครก็หาว่าเราบ้า นี่มุมมองของหลวงตานะ ถ้าจะพูดกับใครเขาก็หาว่าเราบ้า เราสู้อยู่กินไปวันๆ หนึ่งดีกว่า แต่สุดท้ายแล้วนะท่านก็บอกว่า แล้วเรารู้ได้อย่างไร ก็รู้ด้วยข้อวัตรปฏิบัติที่หลวงปู่มั่นวางไว้

นี่ก็เหมือนกัน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว “จะสอนใครได้หนอ จะสอนใครได้หนอ” มันมหัศจรรย์มาก

สุดท้ายแล้วด้วยอำนาจวาสนาบารมีปรารถนาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยพรหมมานิมิตก็เลยจะเทศนาว่าการ ก็เล็งญาณว่าจะเอาใครก่อน จะเอาอาฬารดาบส อุทกดาบส เพราะเป็นอาจารย์เก่าของท่านที่สอนสมาบัติ จะไปสอนเขา เพราะเขาได้สมาบัติอยู่แล้ว แต่เสร็จแล้วก็ตายไปซะแล้ว ตายไปเมื่อวานนี้

ก็เล็งญาณไปที่ไหน ก็เล็งญาณไปที่ปัญจวัคคีย์ เพราะปัญจวัคคีย์อุปัฏฐากอยู่ ๖ ปีไง ก็เลยไปสอนปัญจวัคคีย์

บางคนถึงได้บอกเลย “ยังไม่ได้สอนสมาธิเลย ไปสอนปัญญาวัคคีย์”

เขาอุปัฏฐากอยู่ ๖ ปี อ่าพารดาบส อุทกดาบสได้สมาบัติ ๘ สมาบัติ ๘ มันมั่นคงกว่าสมาธิอีก สมาธินี้เป็นสัมมาสมาธิ สมาบัติ ๘ นี่เป็นเรื่องฌานโลกีย์ เป็นเรื่องโลก แต่เขาทำจนชำนาญไง ถ้าไปสอนเขา เขามีพื้นฐานของสมาธิ เขาได้อยู่แล้ว

ปัญญาวัคคีย์อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ ๖ ปี เวลาจะไปสอนเขา เทศน์ธัมมจักขุ เลย พอเทศน์ธัมมจักขุ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม พอมีดวงตาเห็นธรรม เทศน์จนปัญญาวัคคีย์เป็นพระโสดาบัน เทศน์อนัตตลักขณสูตรได้เป็นพระอรหันต์ ไปเทศน์ยสะได้มาอีก ๕๕ ถึงบอกว่า “เธอทั้งหลายพร้อมทั้งเรา ๖๑ องค์ พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์”

เทศน์ว่าการจนมั่นคง พอมั่นคง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านจะนิพพาน “มารเอ๋ย เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเรายังไม่เข้มแข็ง ไม่สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วงของลัทธิต่างๆ ได้ เราจะไม่ยอมนิพพาน”

ไม่ยอมนิพพานมาตลอด จนวันมาฆบูชา มารก็มาอาราธนาอีก มานิมนต์อีก ก็บอกว่า “มารเอ๋ย บัดนี้ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเราเข้มแข็ง มั่นคง สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วงของลัทธิต่างๆ ได้ อีก ๓ เดือนข้างหน้าเราจะนิพพาน” นี่เราพูดให้เห็น

เขาบอกว่าเวลาเขาว่าหมดศรัทธา สิ้นหวังต่อวัด ต่อสงฆ์ ต่ออะไร นี่คำพูดของเขา

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะวางรากฐานพระพุทธศาสนา วางรากฐานพระพุทธศาสนาด้วยความมุ่มมออย่างนี้ ด้วยความมั่นคง ด้วยการกล่าวแก้ในการกล่าวโจมตี การทำความเสียหายกับพระพุทธศาสนา ๔๕ ปี ได้วางรากฐานมา ๔๕ ปี แล้วเวลาสั่งสอนมาเป็นพระอรหันต์ ดุชฎิล ๓ พี่น้องอีกพันกว่า

เวลาเทศน์สอนสั่งสอน มีพระอรหันต์ มีผู้ที่มั่นคงในศาสนา มีสติมีปัญญาสามารถกล่าวแก้ สามารถชี้แจงให้เห็นถึงความถูกต้องความผิดในศาสนา นี่มั่นคง มั่นคงมาอย่างนี้ไง

พอมันคงมาอย่างนี้ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกกับพระอรหันต์ ๖๑ องค์ “เธอทั้งหลายกับเรา พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์” ถ้าพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์ นี่มันไว้ใจได้

บ่วงที่เป็นโลก ชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณ ลามสักการะ ยศถาบรรดาศักดิ์ นี่มันเครื่องล่อทั้งนั้นนะ โมฆบุรุษตายเพราะลาม คนโกงเขลาเบาปัญญาตายเพราะผลประโยชน์ เพราะผลประโยชน์ทั้งนั้นทำให้คนล้มระเนระนาด ทำให้คนเสียหายนะ เพราะผลประโยชน์เ

“เธอทั้งหลายพร้อมๆกับเราพ้นจากบ่วงที่เป็นโลก”

นี่เ ง ใ้พวกผลประโยชน์ ใ้ชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณ ใ้ยศถาบรรดาศักดิ์ ใ้ลามสักการะ ใ้คนโกงๆ มันไปเสวย

“พ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์” ทิพย์สมบัติที่ต่างๆ

“พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์”

นี่เ ง ใ้รากฐานของพระพุทธศาสนา มันมาแบบนี้ รากฐานของพระพุทธศาสนา มันมันคงมาอย่างนี้ พอมันคงมาอย่างนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบัญญัติไว้ ฝากศาสนาไว้กับบริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา

พวกเรานี้อุบาสก อุบาสิกา เวลาเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เรามีสติ มีปัญญา มีความเคารพศรัทธา เราอยากจะทำประพฤติปฏิบัติ ถ้าเราอยากประพฤติปฏิบัติ เราก็อยากจะทำของเรา

แต่เวลาในนี้พอจิตมันหมดศรัทธา คำถามเขาว่าจิตหมดศรัทธา “๑. เมื่อใจหมดศรัทธา ท้อแท้สิ้นหวังต่อวัด ต่อสังคมสงฆ์ ต่อการภาวนา ต้องการแก้ไขอย่างไรคะ” ต้องการแก้ไขอย่างไร อารมณ์ที่มันเสวยอย่างนี้ อารมณ์ที่มันท้อแท้ อารมณ์ที่มันทุกข์มันยากอย่างนี้ แล้วเราก็ตกอยู่ในอารมณ์อย่างนี้ จะแก้ได้อย่างไร

ก็ตายอยู่กับมันไง อารมณ์มันกระที่บตายเลย อารมณ์มันเหยียบแบนแต่แต่ แล้วพอแบนแต่แต่แล้ว ทีนี้ก็ตีโพยตีพายไป เกิดเป็นมนุษย์ ว่าเกิดเป็นมนุษย์แล้วมีคุณค่ามาก พระพุทธศาสนาอีกด้วย แล้วแถมยังปฏิบัติอีกด้วย เพราะเคยพุทธโคเคียวมาแล้วด้วย เราก็ไปสิ้นหวังอยู่กับอารมณ์อย่างนี้ไง

ทั้งมันหมดนะ นี่เวลาจิตมันเสื่อม จิตมันเสื่อม จิตไม่มีหลักเกณฑ์ มันก็เหลวไหลไปอย่างนี้

แล้วถึงปัจจุบันนี้ ปัจจุบันนี้สื่อสาร ข่าวสารต่างๆ มันออกมาอย่างนี้ ถ้าข่าวสารออกมาอย่างนี้ มันก็มีทั้งนั้นนะ เวลาในสังคมของพระปฏิบัติ มันมีโยมที่เขาศรัทธามาก เขาอ่านประวัติ หลวงปู่มั่นแล้วเขาศรัทธามาก เขาไปหาหลวงตาไป บอก “ดิฉันศรัทธาสายพระป่ามากเลย ยิ่งสายหลวงปู่มั่นยิ่งศรัทธามากเข้าไปใหญ่เลย”

หลวงตาท่านพูดเลย “ในทุกสังคมมีคนดีและคนชั่ว ในสายหลวงปู่มั่นมีผู้ปฏิบัติได้และผู้ปฏิบัติไม่ได้ มีผู้ปฏิบัติถูกและผู้ปฏิบัติผิด”

ท่านพูดเอง หลวงตาท่านพูดเอง แล้วท่านพูดด้วย เราบอกเขาไว้ซะ เพราะเขาศรัทธามาก พอศรัทธามากก็คิดว่าสายหลวงปู่มั่นจะดีไปหมด แล้วตอนนั้นใครๆ ก็ตีหีบหน้าผากไว้เลย สายหลวงปู่มั่น ลูกศิษย์หลวงปู่มั่น แล้วพฤติกรรมเป็นอย่างไรไม่รู้

เวลาอยู่กับหลวงตา หลวงตาท่านพูดเลย ครูบาอาจารย์ท่านทำอย่างไร ถ้าเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทำตัวอย่างนี้หรือ

ดูสิ เวลาหลวงตาท่านขึ้นไปดูหลวงปู่แหวนนะ “เราสู้ เราสู้” เพราะหลวงปู่มั่นท่านขนาดไหน สุดท้ายแล้วหลวงปู่แหวนมีแต่ออกเหรียญๆ ท่านก็แปลกใจ แปลกใจ พอขึ้นไปหาหลวงปู่แหวนเลย พอหลวงปู่แหวน เพราะไ้ข้างนอกก็ “เราสู้ เราสู้” แต่ของท่าน ท่านเข้าไปหาหลวงปู่แหวนเลย ท่านก็ถามเลย เข้าสู่ธรรมอย่างไร

หลวงปู่แหวนท่านพูดถึงสักจะความจริงในใจของท่านเลย พอมันถูกต้อง พอมันถูกต้อง ท่านก็ถามเลย แล้ววิชาเป็นอย่างไร ท่านเทศน์อยู่ ๔๕ นาทีเลย แล้วหลวงปู่แหวนก็ทำท่าย ด้วยว่าหลวงตามีอะไรให้ค้ำมา

นี่ท่านบอกเลย ความเป็นจริงในใจของหลวงปู่แหวนนะมี แต่สังคมมันเหลวไหล สังคม มันไม่เคยสนใจธรรมะอันนั้นเลย สังคมมันสนใจแต่เรื่องฤทธิ์เรื่องเดช ความคุ้มครองตัว “เราสู้ เราสู้”

สุดท้ายแล้วท่านก็กราบหลวงปู่แหวน “ข้าพเจ้าไม่ค้ำนหรรอครับ ข้าพเจ้าหาพึ่งธรรมะ อย่างนี้”

แต่ไอ้ “เราสู้ เราสู้” เพราะไอ้คนที่มันปรารถนาดีที่มันบอกว่าศาสนาต้องดีเยี่ยมๆ แต่ มันก็ไปติดแค่อั้เหริยญนั้นนะ

เวลาโครงการช่วยชาติ หลวงตา คนเขาถามเลย ทำไมไม่ทำเหริยญ ทำสิ่งศักดิ์สิทธิ์ มาเพื่อจะได้หาเงินเข้าคองคลังได้เยอะๆ

ท่านบอกทำอย่างนั้นไม่เป็นประโยชน์ เวลาท่านเอาสักจะเอาความจริงเพื่อภู่ชาติ เวลา ภู่ชาติก็เอาธรรมะในใจของท่านนะภู่ชาติ ไม่ต้องเอาเหริยญมาภู่ชาติ

เวลาลั้อกเกิดที่เขาทำแจกกันนะมันด้วยศรัทธาของประชาชน ศรัทธาประชาชนไป พิมพ์ลั้อกเกิดมาแจกกันก็แจกฟรี เวลาใครจะช่วยชาติก็ทอดผ้าป่า ไม่เกี่ยวกับพวกนี้เลย นี่พูด ถึงถ้ามันเป็นจริง มันเป็นจริงอย่างนั้น

ฉะนั้น เวลาข่าวสารมันออกมา มันยังพอข่าวสารออกมาแล้วจิตใจเรา เดียวไปข้อที่ ๒. มันมีความกระทบกระเทือนในบ้านของตนด้วย ระหว่างแม่ ระหว่างแม่กับเรามันแบบว่าจิตใจ มันไม่มีโอกาสได้ประพฤติปฏิบัติอยู่แล้ว พอมันมาเจอสภาพแบบนี้เขาถาม ท้อแท้สิ้นหวังต่อวัด ต่อสังคมสงฆ์ ต่อการภาวณา จะแก้ไขอย่างไรคะ จะแก้ไขอย่างไร

อารมณ์ที่มันบูดเน่า อารมณ์ที่มันเป็นน้ำเน่าในหัวใจ สลัดมันทิ้งไปเลย นี่สลัดมันทิ้งไป มันเป็นปัญหาเฉพาะหน้า ปัญหาในบ้านระหว่างเขากับแม่ของเขา มันเป็นปัญหาในบ้าน มันปัญหาใกล้ตัว ว่าอย่างนั้นเถอะ ปัญหาในครอบครัว ปัญหาในตัวเอง

ถ้าปัญหาในตัวเอง มันก็เป็นกรรมของสัตว์ พอกกรรมของสัตว์แล้ว ถ้าจะเอาความจริง สลัดมันทิ้ง ความเป็นจริงเราอยู่ในครอบครัว อยู่กับแม่ อยู่กับทุกๆ คนนี้แหละ แต่ในหัวใจ เป็นของเรา หัวใจเป็นเอกเทศได้

เราจะบอกว่า ความคิดของเราเป็นอิสระได้ ความคิดของเราฟื้นฟูได้ ความคิดของเราไม่ต้องไปจำนนกับธาตุ ๔ จำนนกับการเกิดเป็นมนุษย์ไง

ธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ มนุษย์มีธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ ครอบงำไว้ไง จิตของเราเป็นอิสระได้ จิตของเราไม่ใช่อยู่ในที่หลวงตาบอก อยู่ในถังขยะ อยู่ในกรงขังของโลกนี้ไง อยู่ในกรงขังของการเกิดเป็นมนุษย์นี้ไง อยู่ในกรงขัง อยู่ด้วยเวรด้วยกรรม เราก็อยู่กับมัน

แต่ถ้าเราจะฝึกหัดภาวนาเราก็ไม่ท้อแท้ เกิดเป็นมนุษย์ เรามีลมหายใจเข้าและลมหายใจออก ยังมีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง แล้วเราจะทำในหัวใจของเรา

พ่อแม่มีมุมมองอย่างไร เราก็อุปัฏฐากพ่อแม่ในสถานะในความรับผิดชอบ แต่หัวใจของเราเป็นอิสระ หัวใจของเรามีประโยชน์ แล้วถ้ามันมีความคิดอย่างนี้มันก็ไม่ท้อแท้ไง มันก็ไม่สิ้นหวังเพราะเรายังมีชีวิตไง ไม่สิ้นหวังเพราะเรามีหัวใจไง

แล้วต่อวัด ต่อวัดมันก็เรื่องของวัด อนาคตบัณฑิตพิเศษสร้างวัดไว้มหาศาล ๒,๐๐๐ กว่าปี วัดนั้นเขาไปขุดค้นว่าเป็นประวัติศาสตร์ วัดก็เป็นวัด วัดเป็นที่อยู่ของพระ นี่ถ้าต่อวัด วัดที่มีหัวหน้าที่ดี วัดที่มีสังคมพระที่ดี วัดนั้นก็รุ่งเรือง วัดไหนพระที่ปฏิบัติเหลวไหล วัดนั้นก็ยุบยอบลงไป

ต่อสังคมสงฆ์ สังคมสงฆ์ๆ สังคมสงฆ์เกิดมาเดี๋ยวก็ตาย สังคมสงฆ์ สงฆ์เกิดมา ดุสิต หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านนิพพานไปแล้ว หลวงตาท่านก็ไปแล้ว ครูบาอาจารย์ก็ไปแล้ว ต่อ

สังคมสงฆ์ สังคมที่ดี สังคมสงฆ์ที่ดี หลวงตามีชีวิตอยู่ท่านคอยเผด็จสงฆ์ สงฆ์จะเหลวแหลก ท่านก็ไปจัดการ นี่ถ้ามีครูบาอาจารย์ นั่นสังคมสงฆ์ที่ดี

ถ้าสังคมสงฆ์ ถ้าครูบาอาจารย์ไม่มีหลักมีเกณฑ์ ครูบาอาจารย์ไม่มีบารมีพอจะชี้หน้าได้ สังคมสงฆ์มันก็เหลวแหลกไปเรื่อยๆ เพราะคนเกิดมามีกิเลส กิเลสทั้งนั้นนะ นี่เป็นเรื่องภายนอก เป็นเรื่องของเขา

ถ้าเรื่องของเราล่ะ เรื่องของเรา ต่อการภาวนา ภาวนานี้เป็นเรื่องของเราแล้ว

“ต่อสังคมสงฆ์ ต่อการภาวนา จะแก้ไขอย่างไร”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนปรินิพพานใน “ภิกษุทั้งหลาย เธอจงพิจารณา สังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด”

ความคิดที่เราท้อแท้ นั่นเป็นสังขาร ความคิด ความปรุง ความแต่ง ถ้าเรามีสติมีปัญญา เราไม่ประมาทต่อมัน เราก็พลิกแพลงใจ เราพลิกแพลงถึงมุมมอง พลิกแพลงถึงความเห็นของเรา เราทำให้พอดีใจ อย่าทำขาดทำเกินไปใจ ถ้าทำขาดไปก็ท้อแท้ ทำเกินไปมันก็เหลวไหล นี่พูดถึงว่า นี่มุมมองของเรา ต้องใช้สติปัญญาพื้นฟูของเราขึ้นมา

“๒. การภาวนาถูกรบกวน ทำให้จิตถอนจากสมาธิ การภาวนารูบไปจากที่สูงอย่างแรง ทุกวัน” ที่เขาว่า แล้วมันมีปัญหาภายในบ้านของตน นี่ในบ้านของตน

สาธุนะ แม่เป็นพระอรหันต์ของลูก ชีวิตของเราได้มาเพราะท่าน ถ้าท่านบวชมานาน ท่านจะมีความเห็นของท่าน นั่นก็เรื่องของท่าน มันเป็นเรื่องสติปัญญาของคน ไม่ใช่แม่ฉลาดกว่าลูกหรือลูกฉลาดกว่าแม่ บางทีแม่เป็นครึ่งคราว แม่มีสติปัญญา แต่จริงๆ แล้วถ้าเราภาวนา ได้ดีกว่า เรานั่งภาวนา เราทำตัวเราดีกว่า แม่ก็ต้องมีความละเอียด เพราะแม่เคยบวชมา เคยทำมา แม่ก็ต้องเห็นอย่างนั้น นี่พูดถึงถ้าแม่คิดอย่างนั้น

จริงๆ ในใจเขาคิดอย่างหนึ่ง ในพฤติกรรมที่เขาแสดงออกกับเรามันเป็นอีกอย่างหนึ่งก็ได้ ในระหว่างแม่กับลูกที่จะเอาชนะคะคานกัน ทำไมเราต้องไปเอาชนะคะคานกับแม่เราล่ะ เรา

ดูแลรักษาท่าน เรามีน้ำมีท่า มีอุปัฏฐากดูแล แล้วเรื่องความคิดในใจของท่าน เราไม่มีสิทธิ์จะไป ชีบงการได้ ถ้าในสิทธิในหัวใจท่าน ท่านจะเป็นอย่างไร นั่นเป็นสิทธิของท่าน

สิทธิของเรา สิทธิของเราในหัวใจของเรา สิทธิของเรา เราก็จะดูแลรักษาของเรา แต่เรามีหน้าที่อุปัฏฐากดูแล เพราะเราได้ชีวิตนี้มาไง

เราจะบอกว่า ไม่ใช่ไปประชดประชัน ไปทำกระพัดกระเฟียด นั่นเป็นกิเลสเจอกิเลสใจ กิเลสปะทะกิเลสใจ

แต่ถ้าเรามีสติปัญญาณะ ของเราเป็นธรรม เราเป็นธรรมเราก็ดูแลอุปัฏฐากอุปัถม์ภักข์ของ เราตามหน้าที่ของเรา แล้วเราพยายามรักษาหัวใจ เห็นไหม

พูดนี้ง่ายง่าย ทำนี้ยากยาก เราเองยังทำไม่ได้เลย เพราะอะไร เพราะแม่เราไม่ได้เอามา อยู่กับเรา เราตั้งใจว่าจะเอาแม่มาอยู่กับเรา แต่สุดท้ายแล้วแม่เราก็เสียไปแล้ว

เราจะพูดว่า เราสอนคนอื่น แต่เราก็ทำไม่ได้ เราไม่ได้เอาแม่เรามาอยู่ด้วย เพราะเรา ตั้งใจว่าจะเอาแม่มาอยู่ด้วย แต่แม่เราติดเชื้อในกระแสโลหิต ท่านเสียไปก่อน เราถึงบอกว่าเราก็ มีข้อบกพร่องว่าเราก็ทำไม่ได้

แต่นี้เราบอกพูดง่ายง่าย ทำยากยาก เราทำ เราเตรียมพร้อมเหมือนกัน เราจะเอาแม่ ของเรามาอยู่ด้วยด้วย เพราะเขาปรารถนา เขาอยากได้

แต่จริงๆ จริงๆ คือเราล้ม เล้งแล้วแม่เรามาแล้วทุกข์ เพราะว่าเวลาเจตนาดี แต่จริงๆ แล้วทำไม่ได้ ทำไม่ได้หรอก พอทำไม่ได้แล้วมันเหมือนกับชืดวงไว้ เราก็เลยรอเวลาๆ

คือภาษาเรานะ ไม่อยากเอาแม่มาติดคุกใจ ไม่อยากเอาแม่มาคุมขังไว้ อีกรใจหนึ่งก็คิด แบบนี้ แต่อีกใจหนึ่งนะ ก็อยากเอามา แต่อีกใจหนึ่ง คนถ้ามันไม่มีความสามารถ เอามานี้เขาก็ ทุกข์ของเขาเนะ มันก็เหมือนกับว่าหน้าขึ้นอกตรมใจ หน้าล่ะขึ้นใจเขียว แต่มันมีอะไรอยู่ลึกๆ เรา ก็เลยละล้าละลั้งๆ เพราะว่าเราไม่บีบคั้นใคร

แต่นี้พูดถึงแม่ของเขา ถ้าแม่ของเขา เราพูดอย่างนี้ เราบอกว่า เราทำหน้าที่ของเรา เราทำหน้าที่ของเรา สิทธิของแม่มีความคิดของเขา มันสิทธิของเขา สิทธิของเราไง สิทธิของเรา เราก็หัดภาวนาของเรา

แต่นี้มันบอกว่ามันภาวนาไม่ได้ เพราะมันโดนบีบคั้นด้วยสภาวะแวดล้อมไง

สภาวะแวดล้อม ก็เราเกิดมาอย่างนี้ไง เราทำกรรมมาอย่างนี้ไง ถ้าเราทำกรรมมาอย่างนี้ เราก็หลีกเลี่ยงไม่ได้

นี่ไง กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน ทำไมเราไม่เกิดเจอแม่เป็นเทวดาเลย ถึงเวลาแม่ก็พาภาวนาตลอดเลย ทำไมเราไม่เจออย่างนั้นล่ะ ไฉนนั้นเราก็ต้องทำกรรมดีมากกว่านี้ไง เราเจอแม่อย่างกับเทวดาเลยนะ เข้าขึ้นมาเตรียมอาหารให้ลูกไว้เสร็จเลย หนูภาวนาดีๆ ถ้าเราเจอแม่อย่างนั้นแสดงว่าเราต้องทำบุญมามากกว่านี้

แต่นี้เราทำบุญมาขนาดนี้เราก็เจอแม่แบบนี้ไง ถ้าเจอแม่แบบนี้ เราก็ดูแลแม่เราตามสถานะไง แล้วเราก็ต้องรักษาหัวใจของเราเองไง แล้วเราปฏิบัติอย่างนี้ นี้พูดถึงว่าจะแก้ไขอย่างไร แล้วพยายามทำให้ได้นะ นี่ทำให้ได้ของเราขึ้นมา เพราะสิ่งที่ว่าเวรกรรมมันขาดมันแคลนไปใช่ไหม จบ

ถาม : เรื่อง “เมื่อไปวัด แต่กลับเจอคนไม่ดี ต้องทำใจอย่างไรคะ”

สวัสดิ์คะ ดิฉันเป็นคนหนึ่งที่ไปวัดเป็นประจำ ประมาณเดือนละครั้ง ทุกครั้งที่ไปเจอคนชื่อ...พูดจาไม่ดีโดยตลอด ไม่ได้ถือสาหาความ แต่ครั้งล่าสุดเมื่อวันเข้าพรรษา ดิฉันไปช้าคะ พาแม่ ลูกสาว น้องสาวไปวัด ได้ไปยืนหน้าวัด ได้ถูกนาย...พูดจาไม่ดีใส่ ถ้าตรงนั้นยืนไม่ได้ พูดดีๆ ดิฉันก็ไปยืนใส่บาตรที่อื่นก็ได้คะ

ทำงานก็เหนื่อย นอนก็น้อย ขับรถมาไกล ยังมาเจอคนแบบนี้อีก อยากไปวัด อยากฟังเทศน์ แต่ไม่อยากเจอคนแบบนี้เลย... ต้องทำใจอย่างไรบ้าง ทนไม่ไหวจริงๆ ค่ะ

ในครั้งนี้มีครั้งหนึ่ง นายคนนี้ได้ไล่คนที่ต่อแถวทำวัดไม่ให้ยืนตรงนั้น กลัวหลวงพ่อบ่นเหนื่อย ซึ่งวันนั้นคนเยอะมาก คนที่มาใหม่ไม่รู้จะแทรกตรงไหน ไม่ได้ใส่บาตรเลย น่าเห็นใจ

ตอบ : นี่คำถามเนาะ น่าเห็นใจ น่าเห็นใจ ใจนี้เราก็เห็นใจทั้งสองฝ่ายนะ แล้วเห็นใจตัวเราด้วยจริงๆ เหตุมันเกิดเพราะมีเราอยู่คนเดียวล่ะ เราเก็บบริวารแล้วถูกต้องไปซะ เรื่องนี้จะจบหมด

มันเพราะมีเราไง เพราะมีเราขึ้นมา เหตุทุกอย่างก็เลยเกิดขึ้นไปด้วยไง ถ้าไม่มีเราสักคนเดียว เรื่องจะไม่มีเลย ปัญหาที่ง่าย ๆ เลย คือเราเก็บของไปซะ เราเก็บบริวารแล้วเราไปเรื่องก็จบ แล้วโยมก็อยู่กับความสุขสบาย แล้วเรื่องก็จะไม่เกิดอีก

แต่เพราะมันมีเราไง ที่นี้พอมีเราขึ้นมา เวลาเราบวชแล้วเราอยู่กับครูบาอาจารย์มา ครูบาอาจารย์ท่านก็พยายามฝึกมาๆ ฝึกมาไว้ให้เป็นหัวหน้าใจ เวลาอยู่กับหลวงตา หลวงตาท่านฝึกให้คนเป็นหัวหน้า ฝึกให้คนมีความคิด ฝึกให้คนแก้ไขสถานการณ์ แล้วถ้าท่านสอนอย่างไรแล้วทำตาม ท่านบอกว่า ทำตามนี้ก็ดีอยู่ แต่มันเล็กน้อย

นี่ไง เวลาอยู่กับท่าน ท่านจะฝึกให้เป็นหัวหน้า ฝึกให้คนรับผิดชอบ แล้วท่านพยายามฝึก อย่างเช่นท่านมาที่โพธาราม ท่านบอกว่า อยากรู้พระอย่างพระสงฆ์นี้ได้หลายๆ องค์ แล้วก็ไปไว้ตามจุดต่างๆ ศาสนาจะได้มั่นคง

เราเคยนะ ใจเรื่องรำลึกวันวาน ที่เขาพิมพ์ว่าหลวงปู่มั่นว่าอย่างนั้น หลวงปู่มั่นว่าอย่างนี้ แล้วเราได้แย้งไปกับเขา แล้วมีคนเอาไปให้ผู้กำกับเอาไปให้หลวงตาฟัง หลวงตาท่านฟังเสร็จ ท่านพูดอย่างนี้ “อยากรู้พระอย่างนี้สักสิบองค์อยู่รอบประเทศไทย มันจะได้คอยกรองไขปัญหา บ้าบอคอกแตก”

นี่เวลาพูดถึงความหวังของครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านก็หวังอย่างนี้ หวังแบบให้มีพระที่มีกึ๋นนะ พระที่มีวุฒิภาวะ มีความรู้ มีความจริงใจ อยู่ในจุดๆ ในประเทศไทย ในประเทศไทยจะได้ร่มเย็นใจ ในประเทศไทยจะได้ไม่มีใครหลอกหลวง

ใจนั้นก็พูดไปอย่างนั้น ใจนี้ก็พูดไปอย่างนี้ ใจนั้นก็มึ่มมองแตกต่างกันไป

แต่ถ้าพระเขามีหลักเกณฑ์แล้ว อริยสัจมีหนึ่งเดียว เราพูดทุกวัน อริยสัจมีหนึ่งเดียว หลวงปู่ลี ท่านอาจารย์จันทร์เรียน อาจารย์สิงห์ทอง เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรมไม่มีขัดไม่มีแย้งกันหรือ มันอันเดียวกัน มันจะขัดแย้งกันได้อย่างไร

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันมีพระที่มีคุณธรรม พระที่มีหลักเป็นจุดๆ ไป ใ้พวกเขาकिनอยู่ไม่ได้ หรือ ใ้พวกเขาकिनมันตรวจสอบได้

แต่เพราะมีเรามันเลยยุ่งอย่างนี้ไง ถ้ามันยุ่งอย่างนี้ เพราะมันมียุ่งอย่างนี้ ฉะนั้น อย่างที่ว่าถ้าพระที่มีหลักมีเกณฑ์มันไม่ใช่โมฆบุรุษ มันไม่ตายเพราะลาภ ไม่ใช่คนเอาอะไรดีๆ มาก อ้อ! เจริญพร จะเอาอะไรมาถูกใจก็เจริญพร ถ้าใครเอาอะไรไม่ดี หน้ายักษ์หน้ามารใส่เขาเลย นั่นไม่ใช่

แต่ของเราทุกอย่างมันอยู่ที่น้ำใจ เวลาน้ำใจ หลวงตาเวลาท่านเทศนาว่าการโครงการช่วยชาติฯ ท่านบอกที่ไปนี่ไปเอาหัวใจคน ไปเอาหัวใจคน ไปเอาน้ำใจคน

นี่ก็เหมือนกัน คนมาวัดมาวามันต้องมีน้ำใจต่อกัน เวลาน้ำใจต่อกัน ถ้าเจตนาที่ดี ถ้ามันทำสิ่งใดดี มันเป็นความดีทั้งนั้นนะ แต่คนมันรับรู้ได้ไง เวลาทำสิ่งใด เรื่องกตिका ใ้คนที่มาวัดๆ กตिकाนี้จำเป็นต้องอยู่ วัดหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำข้อวัตรปฏิบัติของท่านไว้ ข้อวัตรปฏิบัติ สิ่งที่เป็นเครื่องอยู่ของใจๆ

เวลาเราปฏิบัติขึ้นมาล้มเหลวเหลวไหลกันทั้งนั้นนะ เวลาข้อวัตร ข้อวัตรมันคืออะไร ข้อวัตรมันก็ล้างล้างใจ เก็บกวาดวัดใจ ดูสิ ทำความสะอาดนี้ข้อวัตรทั้งนั้นนะ ข้อวัตรของสงฆ์ ข้อวัตร กิจ ๑๐ อย่างของสงฆ์ กวาดลานเจดีย์ ทำความสะอาด แต่นี่คนมันมามาก ทำความสะอาดมันก็มีคนทำใจ

เราจะบอกว่า กฎกตिकाต้องมีอยู่ คนที่มา ที่มา มาด้วยหัวใจ มาด้วยน้ำใจ มาเนื้ มาด้วยน้ำใจ อะไรก็ได้ มันไม่มีฐานันดรศักดิ์ ไม่มียศถาบรรดาศักดิ์ ไม่มีหัวโขนมาให้ชู หรือ มาเพื่อคุณธรรมทั้งนั้นนะคนที่มา ใ้คนที่อยู่ คนที่อยู่มันมีเยอะแยะไป คนที่ช่วยวัดๆ

เพราะเขาบอกเลยบอกว่า “หลวงพ่หวังว่าจะหลอกคนไว้ใช้”

คนในวัดมีช่วยเยอะแยะไปหมดนะ คนที่เขาช่วยแล้วเขาไม่พูดจากระทบกระทั่งคนอื่นคนอื่นมันก็มี แต่นายคนนี้เขาพูดจาอย่างนั้น เราเป็นคนห้ามเอง บนศาลาที่เขาคอย พอเราบิณฑบาตกลับมา ให้หลีกๆ

เราบอกเราไม่ใช่เทวดานะ เราก็คนวัย เราเองก็รำคาญ เขาทำเกินกว่าเหตุไ ภาษาเราว่า ถ้ามันไม่มีอะไรทับซ้อน ไม่มีอะไรที่แสดงตัวตนนะ มันพูดกันรู้เรื่อง

คนเราพูดดีๆ นะ โคนันทิวีสาล พูดดีๆ ไอ้โฮ! มันลากเกวียนเป็นพันเล่มเลยนะ วันนั้นเขาจะแฉกต์นะ เจ้านายเขาจะแฉกต์ไ “ไอ้โคถ้อย มึงต้องลากเกวียนไป” มันนอนเฉยเลย ไปพ่นกับเขาเสียหมดนะ

คำพูดของคนนะ คำพูดของคนมันอย่าไปพูดแตกตื่น พูดกตขี้เขา เราพูดกับเขาดีๆ ก็ได้ แล้วจิตอาสาในวัดนี้เยอะแยะ เพราะคนที่มาวัด เรามาวัดไช้ใหม่ **อเสวนา จ พาลาน์ ปณฺธิ ตานญจ เสวนา** เราไปวัดแล้วเราอยากคบบัณฑิตไช้ใหม่ คนที่เสียสละ คนที่ไปวัดไปวาก็เป็นบัณฑิต เป็นผู้ที่แสวงหาความจริงไช้ใหม่ เราคุยกันนะง่ายมากเลยนะ ด้วยเหตุผลนะ

แล้วถ้ามันคือ ด้วยจริตนิสัย เราอยู่ที่นี่ ไม่ต้องไปหวัง ไม่ต้องเอาดาบอาญาสิทธิ์แล้ว เทียวไปประทัดประหารคนนั้นคนนี้ ไร้สาระ ไ้สนั่นมันเป็นการข่มขี้เขา บอกเขา เขาไม่เชื่อก็ปล่อยเขาไป ถ้าปล่อยเขาไป เดี่ยวเขามาเจอเราเอง ถ้ามาเจอเราเองมันก็จบไป

ไ้สนั่นทำเกินไป เราก็เห็นว่ามันทำเกินไป นายคนนี้ เราเตือนมาหลายหนแล้ว นายคนนี้ เราเตือนมาประจำ เพราะนายคนนี้มันมีปัญหา มันฝังใจกันมาไ

เพราะเมื่อก่อนนั้นเขามาช่วยงานเรา แล้วเขาไปอยู่ที่ไหน เวลาบอกไปจากเรา เขาจะโดนกีดกัน เขาจะโดนกีดกันนะ เวลาไปบ้านตาด ถ้าบอกไปจากเรา เขาบอกเขาไม่ได้กินข้าวเลย คือเขามาทำคะแนนกับเราไว้เยอะ จะบอกว่าเขาลำบากมาเพราะเราเยอะ

ไอ้เราก็รู้ว่าท่วมปากเหมือนกันนะ แต่พอเขาทำอะไรเกินเลยไป เราจะเตือนประจำ ไอ้การเกินเลย เราก็รำคาญ

คนมันก็มีค่าเท่ากับคนจริงๆ นะ แต่ธรรมดา ไอ้คนที่ทูลูฐิมานะสูง ไอ้คนที่จะแบบว่า ลั่นฝิ่ง กฎกติกาเขาจะเกินเลยก็มี ถ้ามีอย่างนั้นเราจัดการเองได้ แต่ไม่ต้องทำเกินไปไง ถ้าทำเกินไปแล้วมันก็มีปัญหาทั้งนั้นนะ พอมีปัญหาขึ้นมามันก็กระทบกระเทือนกัน นี่เพราะทำเกินไป

ไอ้คนที่มา ไอ้คนที่มานี่ ไอ้คนถ้าไม่มีกติกามันเป็นไปไม่ได้หรอก

คูสิ เด็กๆ เราแจกขนมทุกวันนะ แล้วเด็กๆ พวกนี้มันโตขึ้นมามันมาวัดมาวาเรา มันจะไม่มีปัญหาหรอก เพราะมันมาตั้งแต่เด็ก มันรู้

แต่ไอ้คนข้างนอกที่เข้ามาใหม่ส่วนใหญ่ที่มันจะมีปัญหา ปัญหาที่คนมาใหม่ แล้วคนมาใหม่เขาไปวัดไหน วัดไหนเขาก็เชิดชูชื่นชมกันใช่ไหม ปฏิสันถารเขาต้อนรับอย่างที่ดี เข้าแถวต้อนรับเลย พอเขาเคยชินอย่างนั้น มาที่วัดนี้ มาเจออย่างนี้เขาแสดงตัวเต็มทีเลย เพราะเขาเคยอย่างนั้น ถ้าเคยอย่างนั้น

มันถึงบอกว่า ไอ้กฎกติกาต้องมีอยู่แน่นอน กฎกติกา ใครมาวัดแล้ว สถานที่ สถานที่ของผู้ทรงศีล เราก็ต้องเคารพแล้ว สถานที่ของผู้ทรงศีล

เราเจอคนที่ดีๆ นะ เวลาเรานั่งอยู่เนี่ย เวลามีคนเข้ามา ถาม “โยมมาอย่างไร” “หนูขับรถมาค่ะ” “แล้วทำไมไม่เอารถเข้ามาล่ะ” “หนูไม่กล้าเอาเข้ามาค่ะ” คนที่เขาดีเขาจอดรถไว้ข้างนอกแล้วเขาเดินเข้ามา

คนที่มันถือตัวถือตนมันนะ มันเอารถเข้ามาแรลลี่ในวัดนี้เลย แรลลี่ในวัด หมุนอยู่เนี่ย ขับรถแรลลี่ในวัดนี้ ทำไมไม่มีพระมาต้อนรับกุเลยสักองค์วะ พระที่นี้ไปไหนกันหมดเนี่ย

นี่หัวใจคนมันมีอย่างนี้ คนที่คิดหยาบๆ เขาคิดว่าเขาขับรถเข้ามาในวัดนี้จะต้องมีคนมาต้อนรับเขา ไม่มีคนมาต้อนรับเขา เขาก็ขับรถวนอยู่อย่างนี้เพื่อจะให้คนมาต้อนรับเขา

ไอ้คนที่หัวใจที่เขาสูงส่งเขาจอดรถไว้ข้างนอก แล้วเขาเดินเข้ามานะ เดินเข้ามา ถาม “โยม โยมมาอย่างไร” “หนูเอารถมาค่ะ” “แล้วทำไมไม่เอารถเข้ามาล่ะ” “หนูเกรงใจค่ะ หนูจอดไว้ข้างนอกค่ะ แล้วหนูก็เดินเข้ามาค่ะ”

หัวใจของคนทีประเสริฐเยอะ หัวใจคนพาลก็มาก ฉะนั้น กฎกติกาต้องมี ต้องมีเด็ดขาด ฉะนั้น ใครไปใครมา คนที่อยากเป็นบุญเป็นกุศล เรื่องอย่างนี้เรื่องเล็กน้อยมาก ฉะนั้น เรื่องเล็กน้อยมาก เราต้องการคุณธรรมในหัวใจ เรื่องอย่างนี้ ศิลคือความปกติของใจ มีศีลมีธรรมนี้ เรื่องปกติเลย

ฉะนั้น เรื่องกฎกติกาต้องมี เรื่องของคนที่จะมาวัดมาวา เราเคารพในสถานที่ เราเคารพในสิ่งที่เป็นคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ผู้ทรงศีล จะไปตักบาตร เรา จะถวายทาน จะทำอย่างไร เราควรด้วยความเคารพ ดุสิ ไอ้พวกส.ส. มันพูดด้วยความเคารพ แต่มันต้อยกันในสภา ด้วยความเคารพของเรา เราต้องเคารพจริงๆ ถ้าด้วยความเคารพมันทำได้

ฉะนั้น ไอ้ นาย... เราสั่งไว้ตลอด แล้วเราจะบอกว่าเราจะให้เขาบทบาทน้อยลงไปๆ แล้ว ถ้ามันมีปัญหาอยู่นะ ภาษาเรานะ นี้พูดด้วยข้อเท็จจริงเลย ถ้าใครมีปัญหา ไล่ออกหมด ไล่ออกหมด เพราะเราอยู่คนเดียวได้ เราสามารถที่จะหอบหิ้วมาได้ทีบิณฑบาตนี้

โอ้! ภาวนามา มันทุกข์ยากกว่านี้หลายร้อยหลายพันเท่า เวลาภาวนามานี้ นะ มันสละชีวิตเลย ไอ้ของแบบนี้ นะ ไร้สาระ

แต่เวลาโยมเข้ามา พวกจิตอาสาเวลามาทำด้วยกันมันก็เพื่อแบบว่ารูปแบบ เพื่อคุณงามความดีก็ช่วยเหลือ น้ำใจ จิตอาสาๆ ถ้าจิตอาสาโดยน้ำใจนะ จะไม่มีปัญหาเลย บอกคำเดียวเขาก็รู้แล้ว ถ้าเขาไม่รู้ พูดกับเขาดีๆ

แต่ถ้ามันทำเกินไป เวลาทำเกินเหตุไง เวลาทำเกินเหตุ เขายังไม่ทำอะไรเลย เสียงดัง ฟังชัดตลอดไปอย่างนี้ เรายำคาญ เราเองเรายังรำคาญเลย อย่าว่าแต่โยม

เวลาเรามาที่นี่เราถ่ายผ่านนะ เสียงตะโกนอยู่กลางศาลานี้ แหม! มันปรี๊ดทุกทีเลยนะ เราถึงบอกทำไมคนมันไม่รู้เรื่องวะ

แล้วมีคนพูดบ่อยมากพวกที่มาวัดนี้ บอกคนที่คุยกันนะ เสียงมันนำรำคาญน้อยกว่าคนเตือน คนเตือนนะนำรำคาญมาก เสียงคนเตือนนะ คนพูดอย่างนี้บอกเรานี้เยอะ บอก “หลวงพ่อกับไอ้คนคุยกันนะนะ มันไม่นำรำคาญเท่าเสียงคนเตือน”

คนเตือนนี้ขาดสติ คนเตือนมันทำเกินกว่าเหตุ เราก็บอกเตือนเขาตลอด แต่เราก็บอกว่ามันเป็นจิตนิสัยอย่างนั้น เวลาพูดก็พูดด้วยเจตนาดี เจตนาดีทั้งนั้นนะ

ฉะนั้น เราเตือนมาหลายที เราเตือนบนศาลานี้ ไล่เลย คนเรามันรู้ได้ คนเรามันรู้ได้นะ อะไรผิดอะไรถูก อะไรควรไม่ควร แต่คนที่มันรู้ว่าผิดว่าถูกมันก็อยากทำนี่แปลก

มันเหมือนกับทางโลก คนอื่นทำไม่ได้ แต่กูทำได้ คนอื่นทำไม่ได้นะ ผิดหมดนะ แต่ฉันทำอยู่อย่างนั้นนะ แล้วก็อวด แหม! เหมือนกัน เหมือนละครน้ำเน่า เหมือนละครน้ำเน่า

นี่ก็เหมือนกันนะ เราเตือนมาตลอด แต่เตือน ภาษาเรา มันต้องเตือนแบบให้เกียรติใจ เราเตือนแบบว่าคุยกันลับหลังกับเขา เราเตือนมาตลอด เราถึงอยากจะทำ เพราะพูด เพราะว่าเราไปเขียนในพันทิปแล้วเขาเอามาให้เราดู คนนี้เขาไปโจมตีในพันทิปเลย แล้วเขาก็โต้แย้งกัน ใจในพันทิปเขาเขียนใจ “หลวงพ่อกับสมรู้ร่วมคิดด้วยหรือเปล่า หลวงพ่อหลิวตาข้างหนึ่งหรือไม่ หลวงพ่อกองอยากให้คนได้ช่วยงาน วัดนี้ถ้าคนมาช่วยงาน” เขาก็คิดประสาโลก

แต่เราเตือนคนคนนี้หลายรอบแล้ว เราเตือนมาตลอด จริงๆ เราก็บอกว่ารำคาญ รำคาญมาก อะอะมะเทิงนี้รำคาญมาก เราเตือนเขาแล้ว เตือนบ่อยๆ ด้วย แล้วต่อไปนี้ ภาษาเราเลยนะ ถ้ายังมีเหตุการณ์เกิดขึ้นนะ นายคนนี้ต้องไป นายคนนี้ต้องไป ไปหาวัดที่เอ็งพอใจ หรือเอ็งจะไปสร้างวัดของเอ็งแล้วเอ็งจะบริหารอย่างที่เราต้องการ เชิญ แต่ที่นี้ไม่ได้ ที่นี้ไม่ได้

เพราะว่าเราก็เห็น เราก็รำคาญ ภาษาเรานะ มันเหมือนกดขี่กันนะ เหมือนมีชนชั้น ชนชั้นหนึ่งๆ แต่ถ้าเป็นที่วัดมันไม่ใช่ อย่างเช่นฆราวาส ถ้าไม่ได้จำศีล ศีล ๕ ถ้ามาอยู่วัดนี่ศีล ๘ พอศีล ๘ ดูแม่ชีมาอยู่ที่นี่ เวลาแจกอาหาร เราให้แม่ชีท่านเลือกก่อน

เวลาอาหาร พระบิณฑบาตมา พระเสร็จแล้ว พระก็ไว้บนโต๊ะ แม่ชีมีศีล ๑๐ ไข่ใหม่ แม่ชีเลือกก่อน เสร็จแล้วที่เหลือ เวลาเราให้พระเสร็จแล้ว ศีล ๘ ผู้มาอยู่วัดก็ได้เลือกอาหารต่อไป เลือกอาหารต่อไป เสร็จแล้วก็แจกชาวบ้าน

นี่ศีล ๑๐ ศีล ๑๐ ก็สามเณร พระก็ศีล ๒๒๗ นี่มันต่างกันโดยศีลโดยธรรม ถ้ามันต่างกันโดยศีลโดยธรรม มันไม่มีใครใหญ่กว่าใครหรอก มันเป็นสถานะที่เขาทรงศีล เขามีศีลที่มากกว่า เขาถึงสมบูรณ์กว่า นี่ไง มันเป็นเรื่องที่จริงอยู่แล้ว

ไม่ใช่เสียงดังฟังชัดแล้วก็ลูกศิษย์ใกล้เคียง ลูกศิษย์ห่างไกล ลูกศิษย์อยู่ในทะเล เขี่ยบมันเลย ย่ำมันเลย

เราจะบอกว่า เรามีวาระตรงนี้ เราคิด วาระที่ว่าอยากจะอยู่เหนือคนอื่นแหละมันถึงมีปัญหา ถ้าเราไม่คิดว่าเราจะเหนือเขา เราจะต่ำกว่าเขาจะ ไม่มีปัญหาเลย

อ้อโฮ! น่าเห็นใจ นี่เวลาเราพูดถึงเรื่องโยมนี่นะ ไข่ที่โยมเอามาเราไม่ถือว่ามันเป็นภาระหรอก เป็นภาระคือรถ ค่าน้ำมันไปกลับเท่าไร ตื่นตั้งแต่ตี ๔ เราดูถึงน้ำใจตรงนั้นมากกว่านะ ฉะนั้น ดูถึงน้ำใจตรงนั้นมากกว่า เวลามานี้เราถึงพยายาม

เวลาถ้าวันทำการนะ เราสบายมาก ฉันทเสร็จก็กลับบ้านไปพัก แต่ถ้าวันโยมมา เราคิดถึงหลวงตา หลวงตาท่านพูด เวลาฆราวาสญาติโยมมานี้ท่านมีธรรมะ คือท่านเทศน์ต้อนรับ คือท่านเอาคุณธรรมของท่านต้อนรับ ต้อนรับพวกญาติโยมไง พวกญาติโยมมาจากโลกมันเร่าร้อนนัก พอมาวัดมาวาก็อยากได้สิ่งใดเป็นน้ำอมตะ น้ำอมฤตธรรมให้ได้ชุ่มชื่นหัวใจบ้าง ท่านมีสิ่งนี้ไว้ต้อนรับ

ที่เราวันเสาร์อาทิตย์ต้องมานั่งให้ยุกัดอยู่เนี่ย นั่งอยู่อย่างนี้เพราะอะไร เพราะกว่าจะมา
นี่น้ำมันรถเท่าไร เวลาเท่าไร แล้วมาวัดได้อะไร นี่ไง

แต่อย่างที่ว่าคนเหนือคนจะเหยียบย่ำกันนะ ไร่สารณะ ถ้าเราไม่เหยียบย่ำเขา ทำไม
พูดอย่างนั้นล่ะ ทำไมไปตะคอกเขา ตะคอกคนคนหนึ่ง ประจานให้คนคนหนึ่งฟัง ตะคอกเขา

“แต่เวลาหลวงพ่อดีดโยมบนศาลา หลวงพ่อทำยิ่งกว่าผมอีก”

เด็ดบนศาลานี้เพราะเขาดื้อ ไร่พวกคือ พวกหนึ่งหนามันต้องโดน

เวลาหลวงตาไป เวลาหลวงตาตำเราเนี่ยแหละ รอบศาลาเลย จนโยมเขาสงสาร เขาไป
บอกหลวงตาบอกว่า “ท่านอาจารย์ฯ ท่านอาจารย์จะสอนพระควรจะสอนตัวต่อตัว ไม่ควรสอน
ต่อหน้าโยม”

หลวงตาบอกว่า “ตรงหน้าโยมนะดีที่สุดเลย เพราะสอนกันตัวต่อตัวแล้ว เพราะเทศนา
ว่าการแก้กันมาตัวต่อตัวแล้วมันยังไม่ฟังเลย เอาตรงหน้าโยมนี้นี้มันจะได้บายบ้าง กลางศาลาดี
ที่สุดเลย” เวลาหลวงตาท่านดำพระนี่ แล้วเรานี้โดนตำมาเยอะที่สุดเลย

นี่ไง อันนี้มันเป็นเรื่องการแก้กิเลส มันเป็นเรื่องการแก้ทิฏฐิมานะ ไร่มานะในหัวใจที่มัน
เก็บซ่อนไว้แล้วมันคิดว่ามันเป็นความลึกซึ้งที่มันจะปกปิดไว้ แล้วเวลาสอนมันแล้วมันก็หลบ
หลีกไป ไร่กิเลสมันดึ้น ไร่กิเลสมันหน้าด้านไป ถึงจะต้องประจานมันกลางศาลาไป ดึงกิเลส
ออกมาตีหัวมันไป เพื่อให้ญาติโยมเขาได้เห็นไป ให้มันได้บายไป มันจะได้ไม่เอากิเลสซ่อนไว้ในใจ
แล้วมาอวดดีไป

เอากิเลสซ่อนไว้ลึกๆ นะ แล้วมาทำเป็นนางฟ้ากลางศาลา เอากิเลสมันนะ ต้องดึง
กิเลสในใจมันนะออกมาตีแผ่ไป นี่เวลาหลวงตาบอกว่าบนศาลานี้พอดี อันนี้มันเป็นการแก้ไข
เรื่องทิฏฐิมานะในใจ มันเป็นเรื่องกิเลส

แต่เรื่องประจักษ์กันโดยเอาแพ้อาชนะมันเป็นเรื่องโลกๆ ไร้สาระ เราเบื่อหน่ายนะ มันทำเกินไป มันทำเกินไป นายคนนี้ เราเห็นมานานแล้ว แล้วเราก็เตือนมาตลอด แต่เวลาเราเตือนมันไปมันก็ต่อหน้าและลับหลังไป

ไอ้โฮ! ต่อหน้าเรานี้ดีมากนะ ต่อหน้านี้ท่านอาจารย์สุดยอดทั้งนั้นนะ แต่ลับหลังไป ภาษาเราว่า ต่อหน้าเขาไม่กล้าทำหรอก เพราะเราเอ็ดบอย

หลงตาท่านสอนนะ ถ้าไม่ติดในตัวเรา คือไม่มีผลประโยชน์ในหัวใจ ข้างนอกจะไม่มี ถ้าติดในตัวเรานะ ข้างนอกติดหมด ถ้ามันไม่ติดในหัวใจแล้ว มันเสมอภาคหมดแล้ว ข้างนอกมันจะสูงจะต่ำตรงไหน มันไม่มีสูงมีต่ำหรอก มีค่าเท่ากันหมดนะ

ผิดอันเดียวเท่านั้นนะ มันมีอันเดียวคือถูกหรือผิด คนมาทำผิด คนมารังแกกัน คนมาทำร้ายกัน นี่ผิด ถ้าผิดอย่างนั้นต้องจัดการ แต่ถ้าถูก ถูกก็ต้องเป็นถูก นี่ถ้ามันไม่ติดเราไป แต่ถ้าคนมันติดเราไป พอมันติดเรา มันทำอะไรเพื่อเราทั้งนั้นนะ ว่าคนนั้น ว่าคนนี้ ว่าคนนั้น

เราเห็น เราก็เห็น แต่คนเรามองว่าเป็นการปรารถนาดีไป เวลาคนที่เวลาผิดบอกว่า ก็เจตนาดี ก็ทำเพื่อคุณงามความดี นี่เวลาเขาทำ เขาจะทำในมุมมองว่าเป็นการทำคุณงามความดีเพื่อวัด เป็นการดูแลรักษาความสงบ เป็นการดูแลให้มันเรียบร้อย นี่เวลาเขาเจตนาอย่างนั้นนะ

แต่ติดที่เรา เราก็อยากให้เห็นความสำคัญของเรานะ ก็ไปว่าคนนั้นว่าคนนี้เพื่อจะให้เราเด่นขึ้นมา เราคิดอย่างนั้นนะ เราก็เห็น เราก็พูดมาเรื่อย

ฉะนั้นบอกว่า เขาทำเกินไป ถ้าทำขาด ทำขาดก็ทุกข์ก็ยากเหมือนปัญหาที่หนึ่ง

ปัญหาที่สองก็ทำเกินไป ทำเกินพอดีไป ทำเกินธรรมไป

ธรรมคือเหตุและผล ถูกหรือผิด ถ้าใครเขามาแล้วถ้ามันผิดพลาด หรือว่าผิดพลาดโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เราก็บอกเขา ถ้าใครมาสาย บางที่มาสาย เรายังรับเลย ถ้ามาสายโดยที่ว่ารอดเสีย มาโดยรถติด เราเห็นใจนะ

แต่ถ้ามาสายเพราะ “ดิฉันมีความสำคัญมาก ดิฉันถูกระเบอะ ดิฉันเลยมาสาย”

ของเอ็งกองไว้ฉันแหละ เอ็งมาสายก็ไม่ต้องกินหรอก เอ็งมาสายก็ทิ้งไว้ที่รถเอ็งนั่นนะ กู
ไม่เอา ถ้ามาสายโดยทิวสิมานะ มาด้วยเล่ห์ด้วยเหลี่ยมนะ เราไม่รับ

แต่ถ้าเขามาด้วยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ มาด้วยความมีอุปสรรค เราเห็นใจนะ เราเห็นใจ
คนเรา เราเห็นใจ ถ้ามันเห็นใจมันเป็นแบบนี้ะ ไม่ติดใจเราก็จบไป

แต่ถ้ามันมีเรามีเขา มึงจะมาตีมาชัวไม่รู้แหละ กูเหยียบหัวมึงที่หนึ่งก่อน แล้วก็มี
ปัญหาไปเรื่อย พุดแนะะ พุดกระแนะกระแหน พุดเหน็บพุดแถม แหม! เปื้อฉิบหายเลยนะ เวลา
พุดเหน็บพุดแถม

ที่เราโดนๆ วันนั้นที่เอ็ดไป เวลามาก็มาว่าเคารพหลวงพ่อ แต่มาแล้วก็มาเหน็บมาแถม
มาพุดเคาะ พุดส่อเสียด

ไล่ออกเลย เพราะกูไม่ต้องการกินข้าวพวกมึงหรอก ข้าวพวกมึงดินัก มึงเก็บไว้กินที่
บ้านมึง กูบิณฑบาตได้ ถ้ากูไม่มีจะกินเลย เดียวกูไปร้องให้กับลูกศิษย์กู ลูกศิษย์กูมันก็สั่งข้าว
มาให้กิน ถ้ากูไม่มีกิน เดียวกูไปร้องให้กับลูกศิษย์กู ดูลิ อาจารย์ทำดีขนาดนี้แล้วไม่มีข้าวกินเลย

ถ้ามันเป็นความจริงนะ นี่ไง ถ้ามันเป็นธรรมๆ มันเป็นธรรมได้ทั้งนั้นนะ

ฉะนั้นบอกว่า สิ่งนี้มันเกินไปจริงๆ นะ เราเคยเตือนกันมาตลอด นี่พูดต่อหน้าที
สาธารณะเลย เราเคยเตือนเขาประจำ แต่เขาก็คงมั่นใจว่าลูกศิษย์โปรด เป็นตัวหลัก

ตัวหลักเยอะเยาะไป คนมาทำงานที่นี่ คนมาช่วย จิตอาสา แล้วเขาไม่แสดงตัว เขาทำ
แล้วพวกเราจะเห็นน้ำใจต่อกันไง พอเราเห็นน้ำใจต่อกัน เราหลีกเลี่ยงต่อกันนะ คนที่เห็น
น้ำใจต่อกันเขาไม่คิดไม่ขวางกัน เขาไม่ทำลายกัน แต่ถ้ายิ่งจะไปให้เขายอมรับ เขายิ่งซูด
หลุมพรางไว้ทั้งนั้นนะ

ฉะนั้น สิ่งนี้ เราบอกว่า เขาทำเกินไป ทำเกินจริงๆ ไล่ข้างหน้าก็ทำขาด ไล่นี้ก็ทำเกิน

แล้วอย่างที่ว่านะ จริงๆ แล้วอย่างที่เรารู้เลย ปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมดเพราะมีกฎนี้
แหละ ถ้าจะแก้ไข กฎต้องเก็บของไป กฎควรไปอยู่ที่อื่น ไปอยู่ที่ไหนก็ได้ วัตถุประสงค์อะไรวะ ถ้ามีปัญหา
กฎต้องไป ตัวกฎนี้ต้องไป เหวี่ยง